

Lieve gemeente,

Een paar jaar geleden in 2016 was er een grote tentoonstelling over het werk van Jeroen Bosch in het Noord Brabants museum in 's Hertogenbosch.

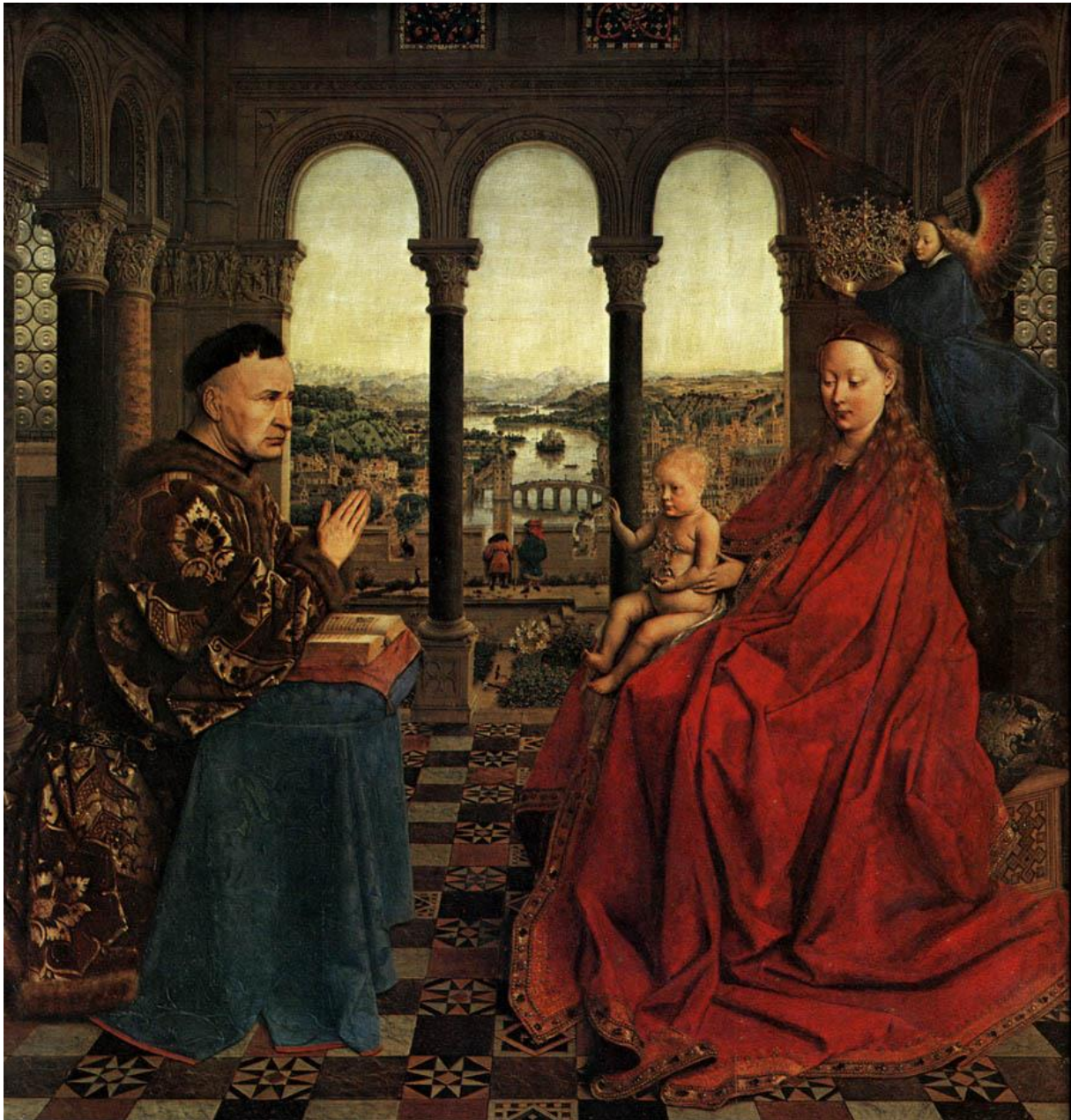
Het bijzondere van zijn werk was dat hij veel surrealistische voorstellingen schilderde, met vreemde wezens en met mensen waar allerlei rare dingen mee gebeurden.

Hier ziet u een heel beroemd schilderij van hem, de hooiwagen, en we zien dat deze wagen door duivels wordt getrokken en dat de mensen op en rondom deze hooiwagen zo de hel in worden gereden.

Jeroen Bosch schilderde op deze manier veel voorstellingen over de hel, waarbij hij de mensen vooral wilde waarschuwen om goed na te denken over hun manier van leven, omdat het anders wel eens slecht met hen zou kunnen aflopen.

De tegenhanger hiervan zijn plaatjes van de hemel, zoals het plaatje van de aanbidding van Maria met kind door kanselier Rolin, geschilderd door Jan van Eyck.

Dit is de manier waarop men zich in de Middeleeuwen de hemel dacht: Maria en het kind Jezus, die aanbeden worden.

Wat hierbij opvalt is dat op de achtergrond het gewone dagelijks leven wordt uitgebeeld.

Blijkbaar stelde men zich toen de hemel zo voor: het gewone dagelijkse leven gaat daar gewoon door.

We leven daar zoals we hier leven.

En om dat voor te stellen gebruikten de schilders de beelden die ze dagelijks voor zich zagen.

Het dagelijks leven diende tot voorbeeld.

Ik moest daaraan denken bij het gedeelte uit de Bijbel dat we gelezen hebben over de Verheerlijking op de berg.

Want eigenlijk is dat een verhaal dat over de hemel gaat .

Een stukje hemel komt op dat moment even op aarde.

En hoe stel je je die hemel voor?

Dit schilderij heeft de Italiaanse Renaissanceschilder Rafael over dit verhaal gemaakt.

Jezus gaat de berg op, dat is sowieso al dichterbij God en daar gebeurt er een gedaanteverandering.

Zijn gezicht verandert en zijn kleren worden stralend wit.

En bovendien verschijnen Mozes en Elia.

Misschien is dit wel een voorstelling van de hemel zoals de Joden uit de tijd van Jezus die hadden.

Mozes en Elia verwijzen allebei naar de Bijbel.

Mozes is degene die de wet heeft gegeven aan het volk Israël.

Als ze volgens die wet zouden leven, dan deden ze dat in overeenstemming met Gods wil.

En Elia representeert de profeten, de mensen die Gods woorden bekend maakten aan het volk en vertelden hoe het volk de wet van Mozes moest toepassen in de eigen situatie.

Dus als die twee personen, Mozes en Elia met Jezus in gesprek gaan daar boven op die berg, dan is daar even de hemel op aarde.

Dat is de plek waar God is en waar Gods wil gedaan wordt.

Gods nieuwe wereld is daar even zichtbaar.

Er wordt ons hier een inkijkje in de hemel gegund.

Logisch dat Petrus dat vast wil houden, want dat wil natuurlijk iedereen wel.

Een hemel hier op aarde.

Maar zo simpel is het niet.

Wij leven nl. nog niet in de hemel, we leven hier op aarde en hier moeten we onze weg zoeken, wat vaak nog helemaal niet zo makkelijk is.

En ook voor Jezus was het niet gemakkelijk.

Dat blijkt wel uit het verhaal dat Marcus hiervoor vertelt.

Jezus is daarin met zijn leerlingen in gesprek over de vraag wie hij is.

“Wie zeggen de mensen dat ik ben.”

De antwoorden zijn niet eenduidig, ze weten het gewoon niet zo goed, alleen Petrus weet het wel: “u bent de Messias” zegt hij.

Een riskante uitspraak.

Want in Jezus’ tijd waren er veel mensen die zichzelf de Messias lieten noemen.

Het waren vaak verzetsstrijders, die vochten tegen de Romeinse overheersers.

Dus als Petrus zegt: “u bent de Messias”, dan zou hij ook zomaar kunnen bedoelen dat Jezus ook zo’n verzetsstrijder was die hen en het hele volk van de Romeinen zou bevrijden.

Want dat was toen het beeld dat men had bij het woord Messias.

Hij mag het daarom niet zeggen van Jezus.

Want dit beeld klopt niet.

“Zo’n Messias ben ik niet” zegt Jezus.

Het is bij hem geen kwestie van macht.

Hij is niet zo’n Messias-wereldveroveraar.

Jezus voorziet lijden, afwijzing, vernedering en dood.

Hij is geen politieke bevrijder.

Dat is niet zijn weg en dat wil hij ook aan zijn leerlingen laten zien.

En dat is ook wat de Bijbel ons voorhoudt als wij fantasieën hebben over hoe de Messias is.

Want wanneer wij aan de Messias denken dan projecteren wij net als de leerlingen toen, eveneens onze maatschappelijke dromen, verlangens en idealen op hem.

De Messias zal ons een wereld brengen, waarin menselijkheid, rechtvaardige sociale verhoudingen en welvaart er voor iedereen zullen zijn.

En misschien wel het meest onmogelijke: vrede, eerlijke, evenwichtige en duurzame vrede.

Een wereld met eten en drinken en recht en vrede voor alles en iedereen.

Het is een wereld waar we alleen van kunnen dromen, want als we om ons heen kijken dan zien we elke dag opnieuw hoe ver we er vandaan zijn.

En het lijkt er ook niet beter op te worden.

Maar hoe graag zouden we niet willen dat er een sterke hand zou zijn die alles wat er fout is, weer recht zou zetten.

Ofwel een Messias die ten strijde zou trekken en alles goed zou maken.

Zo'n Messias ben ik niet, zegt Jezus hier, mijn weg is een andere.

Lijden en dood, ofwel het verdragen en het uithouden, dat is de weg die hij wijst.

Het Messias-schap van Jezus staat dwars op de machts fantasieën die wij koesteren, hoe menslievend die misschien ook zijn.

Degene die daar op die berg even in de hemel is, dat is degene die bereid is het lijden en de dood van een vertrappt mens op zich te nemen.

En daarbij gaat het er niet om het lijden als zodanig te verheerlijken zoals ook wel gebeurt.

Lijden en pijn is iets verschrikkelijks dat alleen soms onontkoombaar is.

Het Evangelie vertelt dat deze Messias daar niet voor weg loopt.

Het vertelt ons dat Jezus een koning is die niet alleen voor kleine mensen bereikbaar was, zoals Psalm 72 dat bezingt.

Maar hij gaat ook hun smadelijk lot delen, tot in de diepste afgrond.

Dat is de weg van deze Messias.

Bij de mensen zijn in hun lijden en hun ellende.

En daarvoor krijgt hij steun uit de hemel.

Het verhaal van de verheerlijking vertelt hoe Jezus op dat moment bemoedigd wordt vanuit de hemel om zijn weg op aarde te gaan.

Een bemoediging die ieder mens af en toe heel hard nodig heeft.

Jezus hield vast aan zijn keuze om te leven vanuit de Thora, Gods wet.

En daarin wordt hij hier bekrachtigd en gesteund door God.

Hij krijgt kracht uit de hemel.

En kracht uit de hemel is kracht die doorgaat, doorgegeven wordt, in alle liefde die geleefd wordt en in alle trouw die betoond wordt.

In elke hongerige die te eten krijgt en in het respect en de toewijding waarmee mensen elkaar behandelen, maakt niet uit of je ziek of beperkt of wat dan ook bent.

Kracht waarmee boze geesten uitgedreven en trauma's genezen worden en waarmee wij in alle snippertjes van ons bestaan Pasen kunnen waarmaken.

Gesteund en gesterkt door deze kracht kan Jezus verder gaan.

Het gewone leven, het dal weer in.

Het dal dat is het leven met alles erop en eraan, alle mooie en alle verdrietige dingen, alle vreugde en alle verdriet, het dal der plichten.

Op het schilderij zie je hoe Rafael dit dal der plichten afbeeldt:

Heel veel druk pratende en discussiërende mensen die het allemaal beter lijken te weten en een wanhopige vader met een zieke zoon.

Het zijn de overige leerlingen van Jezus druk in gesprek met de Schriftgeleerden.

Het was hun niet gelukt om de zieke jongen te genezen en je ziet de wanhoop in de ogen van de vader afgebeeld.

Met de vraag daarin: "Is er dan niemand die mij kan helpen?"

Het is een vraag die we allemaal wel kennen.

Een roep om hulp.

Bij Marcus loopt het verhaal goed af: Jezus komt gesterkt terug vanaf de berg het dal der plichten van het gewone leven weer in.

Hij hoort de klacht van de vader en geneest de zoon.

Vaak kunnen we wensen dat het in ons leven ook zo gaat.

Dat het ook allemaal goed afloopt, dat we beter worden als we ziek zijn en dat onze problemen worden opgelost.

Zo gaat het vaak niet, want zo zit ons leven niet in elkaar.

En ik denk ook niet dat dit de boodschap van Marcus is.

Zijn boodschap is dat wij in ons bestaan en bij alles wat we op onze weg tegenkomen, kracht mogen vragen aan de hemel.

En dat we die kracht ook mogen ontvangen.

Zoals Jezus steun vond en de hemel even mocht ervaren, zo mogen wij dat ook.

Steun en kracht in alle liefde en trouw die aan ons geschonken worden.

In dat vertrouwen mogen wij leven.

amen